Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2024/1728

18.6.2024

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2024/1728

ze dne 6. prosince 2023,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy, které stanoví, za jakých okolností jsou splněny podmínky pro identifikaci ekonomicky spjatých skupin klientů

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 ([1]), a zejména na čl. 4 odst. 4 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Identifikace „ekonomicky spjatých skupin klientů“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 39 nařízení (EU) č. 575/2013 by měla vést k identifikaci fyzických nebo právnických osob, které jsou spojeny idiosynkratickými rizikovými faktory tak těsně, že je obezřetné s nimi zacházet jako s jediným rizikem. Pokud není jasné, do které konkrétní kategorie propojení by mělo být vzájemné propojení mezi různými osobami zařazeno, měla by mít přednost obecná zásada obezřetnosti a mělo by se předpokládat, že existuje jediné riziko. Okolnosti, za nichž jsou splněny podmínky pro identifikaci ekonomicky spjatých skupin klientů, je proto třeba chápat jako neúplné seznamy. Případy, kdy jsou fyzické nebo právnické osoby spojeny pouze svou závislostí na společných zeměpisných nebo odvětvových vnějších faktorech, by neměly vést ke vzniku ekonomicky spjaté skupiny klientů.

(2) V zájmu vyjasnění okolností, za nichž je pro účely identifikace existence jediného rizika splněna podmínka kontroly, by v případě, že jsou dvě nebo více právnických osob součástí téže konsolidované účetní závěrky, měla být podmínka kontroly považována za splněnou, i když neexistuje expozice vůči kontrolující fyzické nebo právnické osobě, neboť dominový efekt finančních obtíží v rámci skupiny může vzniknout, i když instituce nemá expozici vůči kontrolující osobě.

(3) Vzhledem k tomu, že vztah kontroly není omezen na osoby, které jsou součástí téže konsolidované skupiny, je nutné stanovit okolnosti, za nichž mezi dvěma nebo více fyzickými či právnickými osobami existuje jediné riziko na základě kontroly i v případě, že se nesestavuje konsolidovaná účetní závěrka, a to buď proto, že se jedná o fyzické osoby, nebo proto, že právnické osoby jsou usazeny ve třetí zemi nebo právní režim, který se na tyto osoby vztahuje, nevyžaduje finanční konsolidaci. Podmínky kontroly by měly být považovány za splněné zejména v případě, že fyzická nebo právnická osoba drží většinu hlasovacích práv nebo má možnost jmenovat či odvolat většinu vedoucího orgánu nebo vykonává rozhodující vliv na jinou osobu.

(4) Kromě toho je nutné upřesnit další okolnosti, za kterých mohou dvě nebo více fyzických či právnických osob představovat jediné riziko, protože jedna z nich má přímou či nepřímou kontrolu nad druhou osobou nebo ostatními osobami. Zejména pokud má fyzická nebo právnická osoba právo nebo možnost rozhodovat o strategii nebo o důležitých transakcích jiné osoby nebo má právo nebo možnost koordinovat řízení jedné nebo více právnických osob, měly by být tyto okolnosti považovány za uplatňování rozhodujícího vlivu, čímž jsou splněny podmínky pro jediné riziko na základě kontroly.

(5) Je třeba upřesnit okolnosti, které by měly být přinejmenším brány v úvahu při posuzování ekonomické závislosti pro účely stanovení jediného rizika. Ekonomická závislost znamená, že vztah mezi fyzickými nebo právnickými osobami má potenciál vyvolat obtíže s financováním nebo se splácením a nemůže být včas nahrazen bez vzniku přílišných dodatečných nákladů, jako jsou náklady nebo snížené příjmy, které by mohly vyvolat obtíže se splácením.

([1]) Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1.

(6) Dále je třeba stanovit okolnosti, za nichž podmínky kontroly a ekonomické závislosti existují současně. Za tímto účelem, pokud dvě nebo více fyzických či právnických osob představují jediné riziko na základě kontroly a jedna nebo více z nich jsou tak těsně propojeny s jinou fyzickou nebo právnickou osobou nebo osobami a vzájemně na sobě závisejí, že jsou na sobě ekonomicky závislé, měly by všechny tyto osoby představovat celkové jediné riziko. Při posuzování koexistence kontroly a ekonomické závislosti by instituce měly posuzovat každý případ zvlášť a zvažovat možná propojení na základě individuálních okolností. Pokud jsou osoby, které jsou součástí různých skupin spjatých vztahem kontroly, rovněž vzájemně propojeny prostřednictvím ekonomické závislosti, měly by být všechny tyto osoby seskupeny do jedné celkové ekonomicky spjaté skupiny klientů. Tato skupina by měla zahrnovat skupinu spjatou vztahem kontroly, všechny ekonomicky závislé osoby a všechny osoby, které jsou těmito ekonomicky závislými osobami kontrolovány.

(7) S cílem zohlednit možnost, že existence výjimečných okolností může vyloučit existenci jediného rizika, by instituce měla být schopna předložit odpovídající důkazy o tom, že dvě nebo více fyzických nebo právnických osob nepředstavují jediné riziko, přestože jsou u těchto osob splněny podmínky pro to, aby byly považovány za ekonomicky spjaté klienty. V těchto případech instituce nemusí tyto osoby identifikovat jako ekonomicky spjatou skupinu klientů.

(8) Toto nařízení vychází z návrhů regulačních technických norem, které Komisi předložil Evropský orgán pro bankovnictví.

(9) Evropský orgán pro bankovnictví vedl otevřené veřejné konzultace o návrzích regulačních technických norem, z nichž toto nařízení vychází, analyzoval potenciální související náklady a přínosy a vyžádal si stanovisko skupiny subjektů působících v bankovnictví zřízené v souladu s článkem 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ([2]),

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Vztah kontroly

1. Dvě nebo více fyzických či právnických osob představují jediné riziko, protože jedna z nich má přímou či nepřímou kontrolu nad druhou osobou nebo ostatními osobami, pokud je jedna z nich povinna sestavovat konsolidovanou účetní závěrku, která zahrnuje tuto druhou nebo ostatní osoby, v souladu s čl. 22 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ([3]) nebo mezinárodním standardem účetního výkaznictví (IFRS) 10, jak je stanoveno ve vnitrostátních právních předpisech příslušného členského státu.

2. Odstavec 1 se vztahuje i na právnické osoby, které nejsou zahrnuty do konsolidované účetní závěrky z důvodu osvobození nebo odchylek stanovených ve směrnici 2013/34/EU nebo v IFRS 10, jak je stanoveno ve vnitrostátních právních předpisech příslušného členského státu.

3. Pokud se nepoužije odstavec 1, představují dvě nebo více fyzických či právnických osob jediné riziko, protože jedna z nich má přímou či nepřímou kontrolu nad druhou osobou nebo ostatními osobami, za těchto okolností:

a) fyzická nebo právnická osoba drží většinu hlasovacích práv v jiné osobě nebo osobách;

b) fyzická nebo právnická osoba má právo nebo možnost jmenovat nebo odvolat většinu členů správního, řídícího nebo dozorčího orgánu jiné osoby nebo osob;

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovnictví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 19).

c) fyzická nebo právnická osoba je schopna uplatňovat rozhodující vliv nad jinou osobu nebo osobami na základě právního předpisu, smlouvy, zakládací listiny nebo stanov.

4. Pokud se nepoužijí odstavce 1, 2 nebo 3, lze mít za to, že dvě nebo více fyzických nebo právnických osob představují jediné riziko, protože jedna z nich má přímou či nepřímou kontrolu nad druhou osobou nebo ostatními osobami, mimo jiné za těchto okolností:

a) fyzická nebo právnická osoba má právo nebo možnost rozhodovat o strategii nebo řídit činnost jiné osoby nebo osob;

b) fyzická nebo právnická osoba má právo nebo možnost rozhodovat o důležitých transakcích, včetně převodu zisků nebo ztrát jiné osoby nebo osob;

c) fyzická nebo právnická osoba má právo nebo možnost koordinovat řízení jedné nebo více právnických osob.

5. Odchylně od odstavců 1, 2 a 3, pokud je instituce ve výjimečných případech schopna prokázat, že u dvou nebo více fyzických nebo právnických osob nepřevažuje jediné riziko, přestože jsou splněny okolnosti uvedené v těchto odstavcích, nemusí instituce tyto osoby identifikovat jako ekonomicky spjatou skupinu klientů.

Článek 2

Ekonomická závislost

1. Dvě nebo více fyzických či právnických osob představují jediné riziko, protože jsou vzájemně propojeny tak, že pokud by se jedna z nich dostala do finančních obtíží, zejména do obtíží s financováním nebo se splácením, druhá osoba nebo ostatní osoby by se pravděpodobně také ocitly ve finančních obtížích, mimo jiné za některé z těchto okolností:

a) pokud je pravděpodobné, že platební neschopnost nebo selhání fyzické nebo právnické osoby povede k platební neschopnosti nebo selhání jiné fyzické nebo právnické osoby nebo osob;

b) pokud se fyzická nebo právnická osoba plně nebo částečně zaručila za expozici jiné fyzické nebo právnické osoby a tato expozice je pro ručitele natolik významná, že je pravděpodobné, že v případě pohledávky bude mít ručitel finanční problémy;

c) pokud významná část hrubých příjmů nebo hrubých výdajů fyzické nebo právnické osoby pochází z transakcí s jinou fyzickou nebo právnickou osobou, kterou nelze včas nahradit bez přílišných dodatečných nákladů;

d) pokud je významná část zboží vyrobeného nebo služeb nabízených fyzickou nebo právnickou osobou prodávána nebo dodávána jiné fyzické nebo právnické osobě a tento vztah nemůže být včas nahrazen bez přílišných dodatečných nákladů;

e) pokud významná část pohledávek nebo závazků fyzické nebo právnické osoby je vůči jiné fyzické nebo právnické osobě;

f) pokud je očekávaný zdroj finančních prostředků na splácení úvěrů dvou nebo více fyzických nebo právnických osob stejný a žádná z těchto osob nemá jiný nezávislý zdroj příjmů, z něhož by mohl být úvěr obsluhován a plně splacen, a očekávaný zdroj finančních prostředků nelze včas nahradit bez přílišných dodatečných nákladů;

g) pokud se očekává, že finanční obtíže jedné fyzické nebo právnické osoby způsobí jiné fyzické nebo právnické osobě obtíže s úplným a včasným splácením jejích závazků, protože tyto osoby mají vůči instituci společnou právní nebo smluvní odpovědnost;

h) pokud dvě nebo více fyzických nebo právnických osob spoléhají na stejný zdroj financování pro většinu svých finančních potřeb a v případě platební neschopnosti nebo selhání tohoto zdroje financování nelze tento zdroj financování včas nahradit bez přílišných dodatečných nákladů;

i) pokud dvě nebo více právnických osob spadají pod jednotné řízení podle čl. 22 odst. 7 písm. a) směrnice 2013/34/EU;

j) pokud se řídící orgán dvou nebo více právnických osob skládá převážně ze stejných osob podle čl. 22 odst. 7 písm. b) směrnice 2013/34/EU;

k) pokud většinu hlasovacích práv ve dvou nebo více právnických osobách drží stejné fyzické nebo právnické osoby.

2. Odchylně od odstavce 1, pokud je instituce ve výjimečných případech schopna prokázat, že u dvou nebo více fyzických nebo právnických osob nepřevažuje jediné riziko, přestože je splněna jedna nebo více okolností uvedených v daném odstavci, nemusí instituce tyto osoby identifikovat jako ekonomicky spjatou skupinu klientů.

Článek 3

Kombinované vztahy kontroly a ekonomické závislosti

1. Tři nebo více fyzických či právnických osob představují jediné riziko, pokud dvě nebo více těchto osob představují jediné riziko prostřednictvím kontroly podle článku 1 (skupina spjatá vztahem kontroly) a jedna nebo více fyzických či právnických osob je ekonomicky spjata s jednou nebo více osobami, které jsou součástí této skupiny spjaté vztahem kontroly, prostřednictvím ekonomické závislosti podle článku 2.

2. Pokud je osoba, která je ekonomicky spjata prostřednictvím ekonomické závislosti podle odstavce 1, součástí jiné ekonomicky spjaté skupiny klientů, představují všechny osoby, které jsou kontrolovány touto ekonomicky závislou osobou, nebo jsou samy ekonomicky závislé na této osobě, rovněž jediné riziko s osobami ze skupiny spjaté vztahem kontroly uvedené v odstavci 1.

3. Odchylně od odstavců 1 a 2, pokud je instituce ve výjimečných případech schopna prokázat, že u tří nebo více fyzických či právnických osob nepřevažuje jediné riziko, přestože jsou splněny okolnosti uvedené v daných odstavcích, nemusí instituce tyto osoby identifikovat jako ekonomicky spjatou skupinu klientů.

Článek 4

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 6. prosince 2023.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN